



A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
v é g z é s e

Az ügy száma: Mfv.VIII.10.052/2022/4.

A tanács tagjai: Dr. Stark Marianna a tanács elnöke

Szolnokiné dr. Csernay Krisztina előadó bíró

Dr. Hajdu Edit bíró

A felperes: felperes1

cím1

A felperes képviselője: Dr. Tálás Zsuzsanna Ügyvédi Iroda

cím2

ügyintéző: dr. Tálás Zsuzsanna ügyvéd

Az alperes: alperes1

cím3

Az alperes képviselője: Ormai, Papp és Társai Ügyvédi Iroda

cím4

ügyintéző: dr. Ormai Gabriella ügyvéd

A per tárgya: munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezménye

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Fővárosi Ítéltábla 1.Mpkf.35.136/2021/3.

Az elsőfokú bíróság határozata:

Fővárosi Törvényszék 11.M.70.023/2021/18.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Ítéltábla 1.Mpkf.35.136/2021/3. számú végzését – a Fővárosi Törvényszék 11.M.70.023/2021/18. számú végzésére is kiterjedően – hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot a per tárgyalására és érdemi határozat meghozatalára utasítja.

A felek felülvizsgálati eljárási költségét személyenként 20 000 (húszezer) forintban állapítja meg, amelynek viseléséről az új határozatot hozó bíróság dönt.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A tényállás

[1] Az alperes a 2020. november 26-án kelt azonnali hatályú felmondással a felperes munkaviszonyát megszüntette. Az alperes 2020. november 26-án telefonon tájékoztatta a felperest a munkáltatói intézkedésről azzal, hogy azt postán küldi meg a részére. A Magyar Posta 2020. december 1-jén kísérelte meg a küldemény kézbesítését, majd a sikertelen kézbesítés miatt értesítést helyezett el, amelyben arról tájékoztatta a felperest, hogy a

küldeményt 2020. december 2-től 14-ig átveheti. A felperes a munkáltató levelét 2020. december 14-én postán vette át, majd az intézkedés ellen 2021. január 8-án terjesztett elő keresetlevelet a bíróságon.

[2] A felperes 2020. december 15-i levelében az alperestől elmaradt munkabére megfizetését kérte arra hivatkozással, hogy munkaviszonya 2020. december 14-én szűnt meg. Az alperes a 2021. január 15-én kelt és a felperessel 2021. január 19-én közölt levélben tájékoztatta a felperest, hogy a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 24. § (2) bekezdés b) pontjára figyelemmel a munkaviszonya 2020. december 8-án szűnt meg.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

[3] A felperes a keresetében a munkaviszonya jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményeként 1 678 751 forint elmaradt jövedelem címén járó kártérítés, továbbá 2 120 000 forint végkielégítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[4] A keresetében arra hivatkozott, hogy a munkáltatói intézkedés közlésének napja 2020. december 14. volt, amikor a levelet a postán átvette. Álláspontja szerint az Mt. főszabályként mondja ki, hogy az átadással valósul meg a közlés, ehhez képest a (2) bekezdésben foglalt vélelem csak egy kiegészítő szabály. A jogszabályhely értelmezéséből nem vonható le olyan következtetés, mely szerint a vélelem alkalmazása megelőzheti a ténylegesen megvalósult átadást.

[5] Az alperes ellenkérelmében – a keresetlevél elkészettsége okán – elsődlegesen az eljárás megszüntetését, másodlagosan a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú bíróság határozata

[6] A Fővárosi Törvényszék a 11.M.70.023/2021/18. számú végzésével a felperes igazolási kérelmét visszautasította és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 153. § (2) bekezdés b) pontjára, 176. § (1) bekezdés i) pontjára és a 240. § (1) bekezdés a) pontjára hivatkozással az eljárást megszüntette.

[7] Végzésének indokolásában a felek egyező előadása alapján rögzítette, hogy az első kézbesítési kísérletre 2020. december 1-jén, míg a másodikra december 7-én került sor, a felperes az azonnali hatályú felmondást 2020. december 14-én vette át.

[8] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az Mt. 24. §-ának szabályozásából nem vezethető le olyan értelmezés, hogy az Mt. 24. § (1) bekezdése tartalmazza a főszabályt, amelyhez képest a (2) bekezdés csak kiegészítő jelleggel alkalmazandó. Amennyiben a kézbesítési fikció előbb áll be, mint ahogyan a tényleges átadás megtörtént, akkor a korábbi szabályos közlés tekinthető joghatályosnak és a határidőket is ettől az időponttól kell

számítani. Az eredménytelen kézbesítés megkísérlésétől számított 5. munkanapon, azaz 2020. december 8-án ezért a munkáltatói intézkedést kézbesítettnek kell tekinteni. Ennek folytán az Mt. 287. § (1) bekezdésében meghatározott 30 napos keresetindítási határidő 2021. január 7-én lejárt, a felperes 2021. január 8-án előterjesztett keresetlevele pedig elkésett.

[9] Az elsőfokú bíróság a felperes 2021. április 9-én benyújtott igazolási kérelmét arra hivatkozással utasította vissza, hogy az alperes 2021. január 19-én átvett tájékoztatásból a felperes egyértelműen megállapíthatta a kézbesítési fikció beálltának tényét, a közlés időpontját, vagyis mulasztásáról kétséget kizáróan tudomást szerzett. Az ehhez képest 15 napos határidőn túl benyújtott igazolási kérelmét ezért – a felperes vétlenségének valószínűsítése hiányában – a Pp. 153. § (2) bekezdés b) pontja alapján visszautasította.

[10] A felperes fellebbezése alapján eljáró Fővárosi Ítéltábla az 1. Mpkf. 35.136/2021/3. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta.

[11] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperes a fellebbezésében megalapozottan hivatkozott arra, hogy a második kézbesítési kísérletre vonatkozó perbeli adatok nem álltak rendelkezésre, a peres felek sem tettek erre vonatkozó egyező előadást, ezért az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg annak időpontját, ugyanakkor a megállapításnak a perben nem volt relevanciája.

[12] Az ítéltábla kifejtette, hogy az eljáró bíróságoknak abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy amennyiben a munkaviszonyt megszüntető jognyilatkozatot a postai szolgáltatásokról szóló 2012. évi CLIX. törvény (a továbbiakban: Ptv.) szerinti tértivevény külön szolgáltatással feladott küldeményként kézbesítik és a kézbesítési kísérlet eredménytelen volt, akkor az értesítés elhelyezésének napját követő 5. munkanapon kell kézbesítettnek tekinteni a jognyilatkozatot, avagy ezen túli időpontban akkor, amikor a munkavállaló az iratot a postán átvette.

[13] A másodfokú bíróság álláspontja szerint az Mt. 24. § (1) – (2) bekezdésének nyelvtani, logikai és rendszertani értelmezése, de teleologikus értelmezése alapján is egyértelmű, hogy az Mt. 24. § (1) bekezdés szerinti kitétel, mely szerint az írásbeli jognyilatkozat akkor tekinthető közöltnek, ha azt a címzettnek vagy az átvételre jogosult más személynek átadják, az első közlési kísérletre vonatkozik. Ehhez képest az Mt. 24. § (2) bekezdése speciális szabályt tartalmaz, figyelemmel arra, hogy a postai szolgáltatásokról szóló jogszabályok különféle kézbesítéltenségi okokat szabályoznak (335/2012. (XII. 4.) Korm. rendelet 25. §).

[14] A másodfokú bíróság érvelése szerint a felperes hivatkozásával szemben a tényleges átvétel ténye csak akkor számít, ha arra korábban kerül sor, mint a kézbesítési fikció beállta. Ez az értelmezés felel meg az Mt. 6. § (2) bekezdésében szabályozott kölcsönös együttműködési kötelezettségnek, a jóhiszemű és tisztességes eljárás elvének, mint általános magatartási követelménynek, de az Alaptörvény 28. cikkének is. Ez a jogértelmezés biztosítja a jogbiztonságot és a kiszámítható kézbesítési gyakorlatot, valamint ez áll összhangban az Mt. 24. § (1) bekezdésével és a bírói gyakorlattal (BH2020.182, BH2021.22).

[15] A másodfokú bíróság a 355/2012. (XII. 4.) Korm. rendelet szabályai alapján megállapította, hogy a perbeli esetben a szolgáltatón kívül álló okból volt sikertelen a címen való kézbesítés, ezért került sor a kézbesítési ponton való kézbesítésre, vagyis nem a kézbesítési ponton történő kézbesítés volt az első kézbesítés. A posta által meghatározott átvételi határidőnek csak akkor lett volna jelentősége, ha a Ptv. 2. § 18. pontja szerinti hivatalos iratok kerülnek kézbesítésre és ennek során a rendelet 31. §-ában meghatározott szigorú határidőket megsértik. Miután azonban a munkáltatói irat nem minősül hivatalos iratnak, a jognyilatkozat közlésének időpontjára kizárólag az Mt. 24. §-ának szabályait kell alkalmazni. Az elsőfokú bíróság ezért helytállóan állapította meg, hogy a munkáltatói felmondás az eredménytelen kézbesítési kísérletet követő 5. munkanapon, azaz 2020. december 8-án kézbesítettnek tekintendő, az ezt követő tényleges átvétel időpontjának már nem volt jelentősége.

[16] Az Mt. 287. § (4) bekezdése alapján a másodfokú bíróság álláspontja szerint a törvényszék helytállóan értékelte a 2021. január 19-ei munkáltatói tájékoztatás jelentőségét az igazolási kérelem elbírálása során. A másodfokú bíróság emellett rámutatott arra, hogy a perbeli esetben az igazolási kérelem előterjesztésére nyitva álló, a Pp. 151. § (1) bekezdésében meghatározott három hónapos objektív határidő is eltelt. A keresetindítási határidő utolsó napja 2021. január 7. volt, az ehhez képest április 9-én előterjesztett igazolási kérelem pedig elkésztett. Mindezek alapján a másodfokú bíróság a Pp. 389. §-a folytán alkalmazandó 383. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta.

A felülvizsgálati kérelem és felülvizsgálati ellenkérelem

[17] A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős végzés hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra történő utasítását kérte. Álláspontja szerint a jogerős végzés a Pp. 176. § (1) bekezdés i) pontjába, 240. § (1) bekezdés a) pontjába, valamint az Mt. 24. § (1) bekezdésébe és (2) bekezdés b) pontjába ütközően jogszabálysértő.

[18] A felperes érvelése szerint az anyagi jogszabályok helyes értelmezése szerint amennyiben a tértivevény külön szolgáltatással feladott felmondást az Mt. 24. § (1) bekezdése szerint a címzettnek ténylegesen átadták, akkor az Mt. 24. § (2) bekezdés a) és b) pontjaiban megfogalmazott kézbesítési fikciót nem lehet alkalmazni. Az átadás szempontjából nincs jelentősége annak, hogy hol adják át felmondást, tehát annak sem, hogy az nem a címhelyen, hanem a postán történt.

[19] Az első- és másodfokú bíróság téves értelmezése szerint irreleváns a postán történő tényleges átadás, ha az későbbi, mint az első postai kézbesítési kísérlet, azaz a postai úton küldött felmondás esetében a tényleges átadás kizárólag abban az esetben valósul meg, ha a postai küldeményt a címzett az első kézbesítési kísérletkor átveszi. Ilyen megszorító szövege és kiterjesztő értelmezése a jogszabálynak nincs, ezért az első- és másodfokú végzés jogszabálysértő.

[20] A felperes érvelése szerint a 335/2012. (XII.4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 25. §-a helyesen úgy értelmezhető, hogy annak a) pontjában nem rögzített okokon felül akkor áll be a kézbesítési fikció az eredménytelen kézbesítési kísérlet, valamint

az értesítés elhelyezésének napját követő 5. munkanapon, ha a cím nem azonosítható, a címzett a küldeményt nem kereste, a kézbesítés akadályozott, a címzett meghalt/megszűnt. Az pedig, hogy a címzett „nem kereste” a küldeményt, akkor áll be, ha a címzett a kézbesítésről szóló értesítésben megjelölt határidő lejártáig a rendelkezésre tartott küldeményért nem jelentkezett, vagyis nem akkor, amikor a posta a küldemény kézbesítését először megkísérli a címhelyen. Álláspontja szerint a jogszabályban rögzített 5 munkanap a kézbesítési vélelem beálltának időpontjára vonatkozik és nem az átvételi kötelezettség határidejére. A másodfokú bíróság alaptalanul és indokolatlanul tesz egyenlőségjelet aközött a munkavállalói magatartás között, hogy a munkavállaló nem jelentette be az elérhetőségét, vagy kifejezetten megtagadta az átvételt és aközött a helyzet között, hogy a munkavállaló a címhelyen történő első kézbesítési kísérletkor, illetve a postai értesítő elhelyezését követő 5 munkanapon belül egyéb okból nem veszi át a küldeményt. Ez utóbbi helyzet sokféle okból előállhat, függetlenül a munkavállaló szubjektív hozzáállásától és ebből a tényből nem lehet levonni azt a következtetést, hogy a munkavállaló rosszhiszemű volt és mulasztott. A jelen ügyben bizonyítékként becsatolt postai értesítőn nincs feltüntetve, hogy a küldemény feladója a munkáltató volt, továbbá sem az Mt., sem a postai szolgáltatásokról szóló jogszabályok nem írnak elő olyan kötelezettséget, hogy a postai küldeményt 5 munkanapon belül át kell venni, vagy az együttműködési kötelezettség csak 5 munkanapon belüli átvétellel valósul meg.

[21] A másodfokú bíróság a jogerős határozata indokolásában a felperesi magatartást az Mt. 6. § (2) bekezdésében szabályozott együttműködési kötelezettség megsértéseként is értékelte, a perbeli esetben ugyanakkor kétséget kizáróan bizonyított, hogy a címhelyen hagyott postai értesítőben megjelölt határidőben a felmondást a postán átvette, ami éppen az együttműködést támasztja alá.

[22] Az ítéletábra alaptalanul hivatkozott az Alaptörvény 28. cikkére is, a jogértelmezésével szemben ugyanis a jogbiztonságot az szolgálja, ha a kézbesítési fikció csak akkor kerül alkalmazásra, ha a felmondás a munkavállaló jogszabályban felsorolt magatartása miatt nem került kézbesítésre. Az eljáró bíróságok azon értelmezése, hogy a tényleges átvétel időpontja csak akkor számít, ha az korábban megtörtént mint a fikció beállta, az Alaptörvény hivatkozott rendelkezésével ellentétes, jogbizonytalanságot okoz és azt eredményezi, hogy a 30 napos keresetindítási határidő egy fiktív időponttól kezdődik és nem a felmondás tényleges tartalmának a megismerésétől. Csak a postai átvétel időpontjában válik lehetővé a felmondás indokának megismerése, tehát tényleges átvétel esetén ettől az időponttól indokolt számítani a keresetindítási határidőt. Mivel a támadott határozat az ügy érdemére kiható módon jogszabálysértő, ezért a Pp. 424. § (3) bekezdése alapján annak hatályon kívül helyezése indokolt.

[23] Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős végzés hatályában történő fenntartását és a felperes felülvizsgálati eljárási költségben történő marasztalását kérte. Álláspontja szerint a felperes felülvizsgálati kérelmében az első- és másodfokú eljárásban előadott álláspontját ismételte meg és nem jogszabálysértésre hivatkozott, hanem a rendelkezésre álló adatok újra értékelését kéri, ezért felülvizsgálati kérelme nem felel meg a Pp. 415. § (1) bekezdés f) pontjában foglaltaknak.

[24] A másodfokú bíróság a jogerős végzésében a rendelkezésre álló tények alapján helytálló következtetést vont le és megalapozott döntést hozott. A felperes keresete elkészült, annak érdemét sem egészben, sem részben nem ismerte el.

[25] Hivatkozott arra is, hogy a rendelkezésre álló küldemény naplóban sem az „átvétel megtagadása”, sem a címzett „ismeretlensége” vagy „elköltözése” nem szerepelt, ezért a perbeli azonnali hatályú felmondás közlésére az Mt. 24. § (2) bekezdés b) pontjában foglaltakat kellett alkalmazni. A 2020. december 1-jei sikertelen kézbesítés okán a kézbesítési vélelem 2020. december 8-án állt be, amely időpont a 2020. december 14-i átvétel napja elé esik. Az Mt. 24. § (1) bekezdése szerinti közlésre és ezzel az Mt. 78. § (2) bekezdésében foglaltak hatályosulására ezért 2020. december 8-án került sor, így a 2020. december 14-i átvételnek nem volt relevanciája. Kiemelte azt is, hogy a felperes már 2021. január 19-e óta tudomással bírt arról, hogy az alperes a munkaviszony megszüntetési időpontjának 2020. december 8-át tekintette, ezért a keresetindítási határidő elmulasztása miatt benyújtott igazolási kérelme is elkésett.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

[26] A felülvizsgálati kérelem a következők szerint megalapozott.

[27] Az irányadó tényállás alapján a perben eljáró bíróságoknak abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy a postai úton, tértivevény különszolgáltatással kézbesített jognyilatkozat átvétele időpontját az Mt. 24.§ (1), vagy (2) bekezdésének b) pontja alapján kell-e meghatározni abban az esetben, ha az első kézbesítés a munkavállaló adott időpontban való elérhetősége hiányában sikertelen volt, azonban a küldeményt az érintett a kézbesítésről szóló értesítésben megjelölt időtartam alatt átvette.

[28] Az írásbeli jognyilatkozat akkor tekinthető közöltnek, ha azt a címzettnek átadják, vagy az elektronikus dokumentum részükre hozzáférhetővé válik, továbbá a 22. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározott jognyilatkozat esetében, ha azt a helyben szokásos és általában ismert módon közzéteszik. A közlés akkor is hatályos, ha a címzett vagy az átvételre jogosult más személy az átvételt megtagadja vagy szándékosan megakadályozza (Mt. 24. § (1) bekezdés). Az Mt. 24. § (2) bekezdése előírja, hogy az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően a postai szolgáltatásokról szóló jogszabály szerint tértivevény különszolgáltatással feladott küldeményként kézbesített jognyilatkozatot ha a címzett vagy az átvételre jogosult más személy a küldemény átvételét megtagadta vagy a címzett által bejelentett elérhetőségi címen a kézbesítés a címzett ismeretlensége vagy elköltözése miatt meghiúsult, a kézbesítés megkísérlésének napján (a) pont), egyéb esetekben az eredménytelen kézbesítési kísérlet, valamint az értesítés elhelyezésének napját követő ötödik munkanapon kézbesítettnek kell tekinteni (b) pont).

[29] Az Mt. fenti rendelkezései és a 335/2012. (XII.4.) Korm. rendelet 25. § (1) bekezdés c) pontjának együttes értelmezése alapján az eljáró bíróságok jogszabálysértően jutottak arra a következtetésre, hogy az alperes részéről postai úton kézbesített azonnali hatályú felmondás átvételének időpontját az Mt. 24. § (2) bekezdés b) pontja alapján az első kézbesítési kísérlet időpontjától számított ötödik munkanapon kellett kézbesítettnek tekinteni.

[30] Az Mt. a jognyilatkozat közlését, annak a címzettel szembeni hatályosulását az átadás időpontjához, annak meghíúsulása esetén pedig egy vélelmezett időponthoz köti. Az átadás történhet személyesen, elektronikus dokumentumban, avagy – ahogyan a perbeli esetben is – postai úton. A személyes átadás és a postai úton történő kézbesítés esetén a jogszabály az együttműködési kötelezettség megsértéséből levezetve szankcionálja az érintett felróható magatartását amikor az átvétel megtagadása, vagy szándékos megakadályozása, illetve a címzett által bejelentett elérhetőségi címen a kézbesítés a címzett ismeretlensége vagy elköltözése miatt meghíúsult.

[31] A 335/2012.(XII.4.) Korm. rendelet 25. § (1) bekezdés c) pontjának rendelkezése szerint ugyanakkor a postai küldemény abban az esetben minősül kézbesítetlennek, ha a címzett vagy egyéb jogosult átvevő a kézbesítésről szóló értesítésben megjelölt határidő lejártáig a rendelkezésére tartott küldeményért nem jelentkezett (jelzése: nem kereste).

[32] A jogszabályok együttes értelmezéséből levonható következtetés szerint kizárólag a címzettnek felróható magatartás szankcionálható a vélelmezett kézbesítési időpont meghatározásával, amely szándékos (az átvétel megtagadása vagy megakadályozása), vagy súlyos gondatlan magatartás illetve mulasztás (a tényleges lakcím bejelentésének hiánya) esetén a meghíúsulás időpontjához köti a közlés megtörténtét. Az Mt. 24. § (2) bekezdésében foglalt vélelmezett átvételi időpont meghatározására azonban csak abban az esetben van lehetőség, ha a címzett az értesítőben feltüntetett időtartam alatt sem veszi át a küldeményt, vagyis számára felróható módon hiúsul meg a közlés. Abban az esetben ugyanakkor, ha az első kézbesítési kísérlet sikertelenségét követően a címzett az értesítésben feltüntetett időtartam alatt átveszi a küldeményt, nem állapítható meg az együttműködési kötelezettsége megsértése, így a kézbesítés vélelmezett időpontja sem irányadó. A Kúria álláspontja szerint az Mt. 24. § (2) bekezdés b) pontja abban az esetben alkalmazható, ha az érintett a sikertelen kézbesítési kísérletet követően a rendelkezésre tartás időtartama alatt sem veszi át a küldeményt, így felróható magatartása jogkövetkezményeként az első kézbesítési kísérletet követő ötödik munkanap minősül a kézbesítés időpontjának. Az első sikertelen kézbesítés esetén ugyanis nem állapítható meg felróhatóság, a címzett pedig az értesítőben feltüntetett időtartam alatti átvétellel az Mt. 6. § (1) bekezdésében foglalt együttműködési kötelezettségének eleget tett.

[33] Az ítéletábra jogerős végzésében feltüntetett BH2020.182. és BH2021.22. számú döntések eltérő tényállása – az átvétel megtagadása – miatt a perbeli esetben nem irányadóak.

[34] Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős végzést – az elsőfokú bíróság végzésére is kiterjedően - a Pp. 424. § (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és érdemi határozat meghozatalára utasította.

Záró rész

[35] A Kúria a felek felülvizsgálati eljárási költségét a Pp. 424. § (4) bekezdése alapján csupán megállapította, annak viseléséről az új határozatot hozó bíróság dönt.

- [36] Az eljárás illetékmentessége folytán a felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.
- [37] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.
- [38] A végzés ellen a felülvizsgálat lehetőségét a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

Budapest, 2022. szeptember 14.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. előadó
bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró